

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3CoKR/14/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1121208822
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Břroušková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1121208822.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Břrouškovvej a členov senátu JUDr. Borisa Tótha a JUDr. Paulíny Pacherovej, v spore žalobcu (pôvodne žalobcu 922.): T. Q., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, bytom Na stanicu XXX/XX, XXX XX I. - B., proti žalovanému: Arca Capital Slovakia a.s. v reštrukturalizácii, so sídlom Plynárska 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 868 856, zast.: AG LEGAL s.r.o., Landererova 8, 811 09 Bratislava, o určenie popretej pohľadávky, o odvolaní Advokátskej kancelárii FARDOUS PARTNERS s.r.o., Hlavná 6, 927 01 Šaľa, IČO: 47 241 543, proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č.k. 36Cbi/841/2021-7661 zo dňa 08.12.2021, pomerom hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave odvolanie Advokátskej kancelárie FARDOUS PARTNERS s.r.o., Hlavná 6, 927 01 Šaľa, IČO: 47 241 543, proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č.k. 36Cbi/841/2021-7661 zo dňa 08.12.2021 odmieta.

II. Žalovaný má proti Advokátskej kancelárii FARDOUS PARTNERS s.r.o., Hlavná 6, 927 01 Šaľa, IČO: 47 241 543, nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie zastavil a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že žalobcovia 1. až 1172. sa žalobou doručenou súdu dňa 15.07.2021 domáhali proti žalovanému určenia v žalobe uvedených popretých pohľadávok podľa § 124 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoKR). Uznesením č.k. 36Cbi/18/2021-10255 zo dňa 04.11.2021, právoplatným dňa 08.11.2021, súd vylúčil konanie o žalobe žalobcu 922. o určenie popretej pohľadávky v časti pôvodného petitu týkajúcej sa pohľadávky žalobcu 922., prihlásenej prihláškou pohľadávky s poradovým č. 1 zo dňa 27.04.2021 v reštrukturalizačnom konaní žalovaného v celkovej prihlásenej výške 3.407,69 Eur, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 4R/1/2021, zapísanej v zozname pohľadávok žalovaného vedeným správcom pod poradovým č. 9514 zabezpečenej záložným právom zriadeným Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 6CoCsp/35/2020-918 zo dňa 22.02.2021 k nehnuteľnostiam uvedeným pod písm.: a), b); k obchodným podielom uvedeným pod písm. c), d), e), f), g), h), i); k akciám uvedeným pod písm. j), pôvodného petitu, ako aj o nároku na náhradu trov konania žalobcu 922. na samostatné konanie.

2. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť.

3. Súd poukázal tiež na ust. § 161 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

4. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na ust. § 61, § 62 CSP a uzavrel, že lustráciou v Registri obyvateľov Slovenskej republiky zistil, že žalobca zomrel dňa 01. 04. 2021. V tejto súvislosti súd poukázal na tú skutočnosť, že procesná subjektivita sa odvíja od spôsobilosti mať práva a povinnosti, inak ju má len ten, komu ju zákon výslovne priznáva. Pri fyzických osobách spôsobilosť mať práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou. Uviedol, že ak je v žalobe označená strana sporu, ktorá nemá právnu subjektivitu, teda nie je spôsobilá byť stranou súdneho konania, súd nemôže pripustiť, aby na jej miesto vstúpil do už začatého konania subjekt s právnou subjektivitou. Nedostatok spôsobilosti byť stranou sporu je neodstrániteľným nedostatkom podmienky tohto konania, pre ktorý treba konanie zastaviť. Súd s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že v danom prípade neexistencia procesnej subjektivity žalobcu, ktorý zomrel ešte pred začatím konania, predstavuje neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, a preto podľa § 161 ods. 2 v spojení s ust. § 62 CSP konanie zastavil.

5. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V predmetnej právnej veci súd konanie zastavil z dôvodu, že žalobca v čase začatia konania nemal procesnú subjektivitu. Z procesného hľadiska má teda súd za to, že zavinenie za zastavenie konania možno pričítať žalobcovi, nakoľko však žalobca nemá procesnú subjektivitu a súčasne žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli, súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti tomuto uzneseniu sa v zákonnej lehote odvolala Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS s.r.o., Hlavná 6, 927 01 Šaľa, IČO: 47 241 543. V podanom odvolaní uviedla, že v reštrukturalizačnom konaní dlžníka je zisteným veriteľom čo do právneho dôvodu, výšky a vymáhateľnosti jeho pohľadávky, t. j. je vlastníkom pohľadávky voči žalovanému, pričom platí, že na podklade takto zistenej pohľadávky zapísanej v zozname pohľadávok žalovaného uloženého na súde je možné viesť výkon rozhodnutia alebo exekúciu porov. § 161 ods. 3 písm. c) ZoKR. Pohľadávka žalobcu však bola popretá čo do zabezpečenia a poradia zabezpečovacieho práva, z ktorého dôvodu musel žalobca ako veriteľ úpadcu podať incidenčnú žalobu (pôvodne vedená na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 36Cbi/18/2021).

Ust. § 119 ods. 1 ZoKR upravuje osobitné procesné postavenie subjektu ako veriteľa v reštrukturalizačnom konaní, kedy účastníkom reštrukturalizačného konania sú veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky. V zmysle § 124 ods. 4 ZoKR iba takýto veriteľ, ktorý má procesné postavenie účastníka reštrukturalizačného konania žalovaného (podľa § 119 ods. 1 ZoKR) má „osobitnú“ aktívnu vecnú legitimáciu na podanie žaloby v zmysle § 124 ods. 4 ZoKR, bez ohľadu na skutočnosť, že hmotnoprávne došlo k prechodu jeho práva (v dôsledku smrti veriteľa) na jeho dedičov, ktorí nie sú účastníkmi reštrukturalizačného konania, nakoľko nedošlo k osobitnému procesnému rozhodnutiu súdu v reštrukturalizačnom konaní žalovaného vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 4R/1/2021 o potvrdení prechodu pohľadávky žalobcu na jeho dedičov (porov. § 26 ods. 1 v spojení s ust. § 119 ods. 4 ZoKR). K takémuto procesnému rozhodnutiu ani do času prejednávania dedičského konania po zosnulom žalobcovi dôjsť objektívne nemohlo, nakoľko osoba, ktorá zdedila predmetnú pohľadávku žalobcu voči žalovanému nedisponuje právoplatným rozhodnutím súdu o dedičstve, na podklade ktorého by sa mohla domáhať potvrdenia prechodu pohľadávky žalobcu podľa § 26 ods. 1 v spojení s ust. § 119 ods. 4 ZoKR, a to aj napriek tomu, že v zmysle § 460 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiť.

Z uvedeného je možné ustáliť, že žalobcovi síce zanikla procesná subjektivita v konaní jeho smrťou, jeho nároky z titulu vlastníctva pohľadávok uplatnených v reštrukturalizačnom konaní do času rozhodnutiu o potvrdení prechodu pohľadávky na dediča zostali zachované a tieto chráni zákonodarca tým, že iba tomuto pôvodnému veriteľovi - žalobcovi, ktorý si postupom podľa § 119 ods. 1 ZoKR uplatnil svoje pohľadávky v reštrukturalizačnom konaní žalovaného, naďalej priznáva právo „osobitnú“ aktívnu vecnú legitimáciu podľa § 124 ods. 4 ZoKR, t. j. podať incidenčnú žalobu.

Aj napriek tomu, že z obsahu plnomocenstva nevyplýva vôľa splnomocniteľa, aby zastupovanie pretrvalo aj po jeho smrti, oprávnenie splnomocnenca zastupovať splnomocniteľa nemožno stotožniť so zánikom plnomocenstva, pretože tak ako sme uviedli podľa § 33b ods. 6 OZ je splnomocnenec povinný urobiť ešte všetko, čo neznesie odklad, aby právny nástupca splnomocniteľa neutrpel ujmu na svojich právach. Úkony takto urobené, majú rovnaké právne účinky ako keby zastúpenie ešte trvalo, pokiaľ neodporujú

tomu, čo zariadili právni nástupcovia splnomocniteľa, čo v prípade reštrukturalizačného konania a nepodania incidenčnej žaloby za žalobcu, by spôsobilo ujmu na právach právnych nástupcov (dedičov), a to vzhľadom na plynutie prekluzívnej lehoty na jej podanie, ako aj potrebu osobitného rozhodnutia súdu o potvrdení prechodu pohľadávky žalobcu na jeho právneho nástupcu (dediča).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie - uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 36Cbi/841/2021-7661 zo dňa 08.12.2021 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I uvedeným v uznesení o zastavení konania a rovnako s odôvodnením uznesenia o zastavení konania. Právny zástupca žalobcu podal v mene žalobcu (a ďalších žalobcov) na Okresný súd Bratislava I žalobu dňa 15.07.2021. Žalobca zomrel dňa 01.04.2021, t. j. viac ako 3 mesiace pred podaním žaloby na Okresný súd Bratislava I. V zmysle ust. § 7 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. OZ v znení neskorších predpisov platí, že: „Spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé.“ V zmysle ust. § 7 ods. 2 OZ platí, že: „Smrťou táto spôsobilosť zanikne. Ak smrť nemožno preukázať predpísaným spôsobom, súd fyzickú osobu vyhlási za mŕtvu, ak zistí jeho smrť inak. Za mŕtveho súd vyhlási aj nezvestnú fyzickú osobu, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno usúdiť, že už nežije.“

V zmysle ust. § 62 CSP: „Ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.“

V zmysle ust. § 161 ods. 2 CSP: „Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.“

Medzi podmienky konania patrí okrem iného aj riadne označenie strany konania (v tomto prípade žalobcu), ktorá musí byť nositeľom právnej subjektivity, t. j. ktorá podľa hmotného práva musí mať spôsobilosť k právam a povinnostiam, a tým mať aj procesnú spôsobilosť strany konania. Ak strana konania (v tomto prípade žalobca) nemá právnu subjektivitu, nemôže byť ani spôsobilým účastníkom súdneho konania. Žalobcovi ako fyzickej osobe zanikla spôsobilosť mať práva a povinnosti jeho smrťou, t. j. už dňa 01.04.2021. Žalobca teda nemal v čase podania žaloby hmotnoprávnu spôsobilosť na práva a povinnosti a rovnako nemal procesnú spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania.

V zmysle ust. § 33b ods. 2 prvá veta OZ v znení neskorších predpisov platí: „Plnomocenstvo zaniká smrťou splnomocniteľa, ak z jeho obsahu nevyplýva niečo iné.“

Ak teda ani len podanie dovolania nemožno považovať za neodkladný úkon v zmysle ust. § 33b ods. 6 OZ, ktorý by po smrti strany konania mohla bez ďalšieho vykonať pôvodne splnomocnená osoba, nepochybne zaň nemožno považovať podanie žaloby vo veci samej, a to dokonca viac ako 3 mesiace po smrti strany konania. V nadväznosti na uvedenú argumentáciu žalovaný žiadal príslušný súd, aby vydal uznesenie, ktorým napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 36Cbi/841/2021-7661 zo dňa 08.12.2021 potvrdí a zároveň žalovanému prizná nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

8. Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS s.r.o., Hlavná 6, 927 01 Šaľa, sa vyjadrila k stanovisku žalovaného a uviedla, že aj napriek tomu, že z obsahu plnomocenstva nevyplýva vôľa splnomocniteľa, aby zastupovanie pretrvalo aj po jeho smrti, oprávnenie splnomocnenca zastupovať splnomocniteľa nemožno stotožniť so zánikom plnomocenstva, pretože tak ako už uviedli podľa § 33b ods. 6 OZ je splnomocnenec povinný urobiť ešte všetko, čo neznesie odklad, aby právny nástupca splnomocniteľa neutrpel ujmu na svojich právach, Úkony takto urobené, majú rovnaké právne účinky ako keby zastúpenie ešte trvalo, pokiaľ neodporujú tomu, čo zariadili právni nástupcovia splnomocniteľa, čo v prípade reštrukturalizačného konania a nepodania incidenčnej žaloby za žalobcu by spôsobilo ujmu na právach právnych nástupcov (dedičov), a to vzhľadom na plynutie prekluzívnej lehoty na jej podanie, ako aj potrebu osobitného rozhodnutia súdu o potvrdení prechodu pohľadávky žalobcu na jeho právneho nástupcu (dediča).

9. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, prejednal vec v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia pojednávania. Po preskúmaní obsahu spisu

a oboznámení sa s dôvodmi odvolania Advokátskej kancelárie FARDOUS PARTNERS s.r.o., Šaľa, vyjadrením žalovaného, replikou a duplikou, odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

10. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť.

11. Súd poukázal tiež na ust. § 161 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

12. Podľa § 61 CSP, procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

13. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

14. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. OZ, spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé.

15. Podľa § 7 ods. 2 OZ, smrťou táto spôsobilosť zanikne. Ak smrť nemožno preukázať predpísaným spôsobom, súd fyzickú osobu vyhlási za mŕtvu, ak zistí jeho smrť inak. Za mŕtveho súd vyhlási aj nezvestnú fyzickú osobu, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno usúdiť, že už nežije.

16. Podľa § 33b ods. 6 OZ, ak splnomocniteľ zomrie alebo ak splnomocnenec vypovie plnomocenstvo, je splnomocnenec povinný urobiť ešte všetko, čo neznesie odklad, aby splnomocniteľ alebo jeho právny nástupca neutrpel ujmu na svojich právach. Úkony takto urobené majú rovnaké právne účinky, ako keby zastúpenie ešte trvalo, pokiaľ neodporujú tomu, čo zariadil splnomocniteľ alebo jeho právni nástupcovia.

17. Podľa § 386 písm. b) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

18. Je nesporné, že žalobca, resp. právny zástupca žalobcu, doručil súdu s ostatnými žalobcami 1. až 1172. dňa 15.07.2021 žalobu o určenie uvedených popretých pohľadávok podľa § 124 ods. 4 ZoKR.

19. Okresný súd Bratislava I uznesením č. k. 36Cbi/18/2021-10255 zo dňa 04.11.2021, právoplatným dňa 08.11.2021, vylúčil konanie o žalobe žalobcu 922. o určenie popretej pohľadávky v časti pôvodného petitu týkajúcej sa pohľadávky žalobcu 922., prihlásenej prihláškou pohľadávky s poradovým č. 1 zo dňa 27.04.2021 v reštrukturalizačnom konaní žalovaného v celkovej prihlásenej výške 3.407,69 Eur, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 4R/1/2021, zapísanej v zozname pohľadávok žalovaného vedeným správcom pod poradovým č. 9514 zabezpečenej záložným právom zriadeným Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 6CoCsp/35/2020-918 zo dňa 22.02.2021 k uvedeným nehnuteľnostiam.

20. Je nesporné, že žalobkyňa ako fyzickej osobe zanikla spôsobilosť na práva a povinnosti jej smrťou dňa 01.04.2021. Žalobkyňa teda nemala v čase podania žaloby hmotnoprávnu spôsobilosť na práva a povinnosti a rovnako nemala procesnú spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania. Ak súd zistí, že strana sporu nedisponuje procesnou subjektivitou v čase začatia konania, indukuje tzv. neodstrániteľnú vadu konania, ktorej následkom je obligatórne zastavenie konania. Súd prvej inštancie preto správne konanie zastavil.

21. K tvrdeniu Advokátskej kancelárii FARDOUS PARTNERS s.r.o., Šaľa, že aj napriek tomu, že z obsahu plnomocenstva nevyplýva vôľa splnomocniteľa, aby zastupovanie pretrvalo aj po jeho smrti, oprávnenie splnomocnenca zastupovať splnomocniteľa nemožno stotožniť so zánikom plnomocenstva, pretože podľa § 33b ods. 6 OZ je splnomocnenec povinný urobiť ešte všetko, čo neznesie odklad, aby právny nástupca splnomocniteľa neutrpel ujmu na svojich právach, odvolací súd dodáva, že podanie žaloby 3 mesiace po smrti splnomocniteľa nemožno považovať za neodkladný úkon. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil aj s tvrdením žalovaného, že ak ani podanie dovolania nemožno považovať za neodkladný úkon v zmysle ust. § 33b ods. 6 OZ, ktorý by po smrti strany konania mohla bez ďalšieho vykonať pôvodne splnomocnená osoba, nepochybne zaň nemožno považovať podanie žaloby vo veci samej, a to dokonca viac ako 3 mesiace po smrti strany konania.

22. Nakoľko v čase podania žaloby už neexistovalo plnomocnenstvo Advokátskej kancelárie FARDOUS PARTNERS s.r.o. Šafa a z jeho obsahu nevyplýva, že by malo trvať aj po smrti žalobcu, odvolací súd konštatoval, že odvolanie bolo podané neoprávnenou osobou. Preto odvolací súd odvolanie v zmysle § 386 písm. b) CSP odmietol.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný má proti Advokátskej kancelárii FARDOUS PARTNERS s.r.o., Hlavná 6, 927 01 Šafa, nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

24. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).